

Wesprzyjmy uchodźców przybywających do Grecji!

Od czasu porozumienia Unii Europejskiej z Turcją w marcu 2016 roku obozy recepcyjne dla migrantów i uchodźców przybywających na greckie Wyspy Egejskie stały się więzieniami pod gołym niebem. Zgodnie z porozumieniem wszyscy nowi nielegalni migranci przybywający od 20 marca 2016 r. z Turcji na wyspy greckie, którzy nie wystąpili o azyl w Grecji lub których wniosek o azyl został odrzucony jako niedopuszczalny, powinni być zawróceni do Turcji. Przez trzy zimy ludzie poszukujący ochrony, w tym duża liczba dzieci, musieli przebywać w warunkach niespełniających norm sanitarnych, niebezpiecznych i godnych pożałowania. W ciągu ostatnich trzech i pół roku Grecja dokonała bardzo niewielkiego postępu w sprawie zagwarantowania migrantom i uchodźcom minimalnych norm przyjmowania oraz norm proceduralnych, do jakich są uprawnieni zgodnie z prawem Unii Europejskiej. **Pozostałe kraje Unii Europejskiej nie chciały przyjęcia na siebie odpowiedzialności za relokację z Grecji migrantów i uchodźców, co stawia ten kraj, dotknięty już cięciami budżetowymi i kryzysem gospodarczym, w sytuacji nie do zaakceptowania.** Jednocześnie Turcja trzyma całą Unię Europejską w szachu, grożąc „otwarcie bram” trzem i pół milionom uchodźców, których gości. Ponadto Turcja, zgodnie z raportem Amnesty International, zmusza uchodźców syryjskich do powrotu do ich targanej wojną ojczyzny. W pewnych wypadkach uchodźcy są wywożeni w kajdankach, pod groźbą użycia przemocy lub podstępnie są skłaniani do podpisania dokumentu o „dobrowolnym powrocie”, co jest pogwałceniem zasady niedopuszczalności wydalenia (*non-refoulement*) i co zmusza ludzi do niebezpiecznego dla nich przekroczenia granicy z Grecją lądem albo morzem.

Porównując z 2018 r., liczba osób przybywających drogą morską do Grecji wzrosła. Według Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHCR) we wrześniu 2019 r. na Wyspy Egejskie przybyło 10 551 osób, podczas gdy w lipcu i sierpniu przybyło ich 12 720. Około 5% przybyłych to dzieci bez opieki lub rozdzielone od opiekunów, głównie z Afganistanu i Syrii. W obozie Moria na wyspie Lesbos, przeznaczonym dla 3 tysięcy osób, przebywa ich obecnie ponad 10 tysięcy. Ocenia się, że 80% z nich stanowią Afgańczycy uprawnieni do ochrony jako uchodźcy. Obóz na wyspie Samos ma, według UNHCR, siedmiokrotnie przekroczoną pojemność. Rodziny uchodźców śpią na kartonach albo na betonie. Ludzie muszą stać godzinami w kolejce po pożywienie, po wodę i po możliwość wzięcia prysznica. Dzieci nie uczęszczają do szkoły; ich rodzice nie mają możliwości znalezienia pracy, nawet mając na to pozwolenie. Dostęp do pomocy medycznej i procedury azylowej, w tym do pomocy prawnej, jest żałosny. Namioty i prowizoryczne konstrukcje, jakie uchodźcy sami sobie postawili w sytuacji braku miejsca do mieszkania, są niszczone przez deszcz. Skrajne warunki w obozach przyczyniają się do poważnego ryzyka przemocy ze względu na płeć wobec kobiet i dziewczynek. Według raportu UNHCR kobiety doświadczają regularnie przemocy seksualnej oraz są skrajnie bezbronne jako ofiary handlu ludźmi.

Unia Europejska nie gwarantuje w wystarczającym stopniu poszanowania praw człowieka wobec osób, które próbują w naszych granicach znaleźć bezpieczeństwo, i zostawiła kraje graniczne takie, jak Grecja, Włochy i Hiszpania samym sobie. Wsparcie finansowe UE dla Grecji w minionych latach nie wystarczyło, żeby złagodzić cierpienia ludzi, którzy utknęli w więzieniach pod gołym niebem. Ponadto, brak solidarności stanowi argument dla konserwatywnego rządu Grecji za wprowadzeniem nowego prawa azylowego, które ograniczy podstawowe prawa człowieka. To, czego potrzebujemy, jak wykazały rozwiązania *ad hoc* przyjęte wobec Malty, to trwałe, współdzielone wsparcie dla uchodźców w całej Europie. **Oznacza to, że migranci i uchodźcy powinni być relokowani sprawiedliwie we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej**, z uwzględnieniem wyboru kraju przez uchodźcę, więzów rodzinnych i społecznych, jak i względnej wielkości i PKB kraju członkowskiego.

Dwa instrumenty prawne w centrum problemu pilnie wymagają zasadniczej zmiany. Rozporządzenie Dublin III, które nakłada odpowiedzialność za opiekę nad osobami poszukującymi azylu na pierwsze państwo członkowskie, którego granicę przekroczyły, to czynnik sprawczy ludzkiej niedoli w południowych i śródziemnomorskich państwach Unii Europejskiej, w tym w Grecji. Podobny skutek ma umowa Unia Europejska-Turcja, która jest nadmiernym obciążeniem dla już bardzo kruchego systemu azylowego Grecji. Umowa Unia Europejska-Turcja stawia UE na pozycji zakładnika wobec nieprzewidywalnego rządu tureckiego i powoduje, że staje się ona ślepa na łamanie przez Turcję praw człowieka. Unia Europejska musi zaprzestać eksternalizacji zarządzania swoimi granicami poprzez przesunięcie jego do granicznych krajów trzecich, takich jak Turcja i Libia. W zamian UE musi zagwarantować legalne kanały przyjmowania uchodźców, w tym poprzez relokację w ramach Unii Europejskiej, przesiedlenia spoza Unii Europejskiej, humanitarne programy wizowe oraz stosowanie dyrektywy w sprawie ochrony tymczasowej.

Potwierdzając swoją rezolucję w tej sprawie podjętą przez radę w Antwerpii w 2018 roku, Europejska Partia Zielonych:

1. Wzywa Komisję Europejską i rząd Grecji do natychmiastowego udostępnienia funduszy i środków w celu ograniczenia katastrofy humanitarnej na Wyspach Egejskich, zanim zima uczyni tamtejsze warunki jeszcze cięższymi.
2. Wzywa Komisję Europejską do pomocy dla Grecji w tym działaniu.
3. Wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do wyrażenia zgody na bardziej ambitny program przesiedleń i bardziej sprawiedliwą relokację w całej Unii Europejskiej, opierając się na wyborze kraju przez uchodźcę, więzach rodzinnych i społecznych oraz na wielkości PKB kraju członkowskiego, liczbie ludności tego kraju i jego wielkości.

4. Zachęca Unię Europejską do stworzenia bezpieczniejszych korytarzy do Europy, uwzględniając ułatwienia dla łączenia rodzin.
5. Wzywa Unię Europejską i rząd Turcji do zapewnienia ochrony syryjskim uchodźcom w Turcji ze szczególnym uwzględnieniem grup najbardziej zagrożonych, jak uchodźcy LGBTIQ.
6. Wzywa rząd Grecji do wstrzymania będącej w toku reformy ustawodawstwa azylowego, która jest pogwałceniem prawa do azylu.
7. Wzywa państwa członkowskie Unii Europejskiej do wycofania się z umowy Unia Europejska-Turcja z podtrzymaniem jednocześnie finansowego wsparcia dla uchodźców syryjskich w Turcji.
8. Wzywa do zaprzestania deportacji syryjskich uchodźców do Turcji w sytuacji, gdy będą oni narażeni na przymusową relokację do północnej Syrii. Narody turecki, syryjski kurdyjski nie mogą być używane jako karty przetargowe w jakichkolwiek negocjacjach z Turcją w kwestii wspólnego wsparcia dla uchodźców.
9. Wzywa państwa członkowskie Unii Europejskiej do odblokowania pilnie potrzebnej reformy systemu dublińskiego w celu ustanowienia systemu, w którym odpowiedzialność jest dzielona sprawiedliwie pomiędzy państwa członkowskie, zgodnie z wymogiem sformułowanym we wniosku Parlamentu Europejskiego.
10. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę fińskiej prezydencji powołania „koalicji woli” w celu zapewnienia, aby migranci ratowani na Morzu Śródziemnym mogli skorzystać z prawa do ubiegania się o azyl w Unii Europejskiej było zagwarantowane dla migrantów uratowanych na Morzu Śródziemnym.